Examenul de bacalaureat național 2015
Proba E. d)
Filosofie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocaţională, cu excepţia profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Scrieţi pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situaţiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Potrivit gândirii filosofului K. Popper, prin termenul *democraţie* înţelegem:
a. posibilitatea afirmării unei libertăţi totale
b. selecţia atentă a valorilor pe baza cărora sunt promovaţi liderii comunităţilor
c. guvernarea celor mulţi
d. existenţa unui mijloc de a evita tirania şi de a limita puterea statului

2. Principiul utilităţii sau al *celei mai mai fericiri*, aparţine lui:
a. Aristotel
b. J. St. Mill
c. Imm. Kant
d. Fr. Nietzsche

3. Omul este considerat subiect axiologic, purtător şi generator al valorilor în:
a. filosofia morală
b. teoria cunoaşterii
c. metafilosofie
d. filosofia social - politică

4. Liberul arbitru reprezintă:
a. afirmarea libertății absolute a ființei umane
b. libertatea omului de a alege între mai multe posibilități
c. libertatea individului de a practica orice religie
d. libertatea omului de a nu se supune legilor nedrepte

5. Ideea potrivit căreia fericirea poate fi obținută prin activitatea rațională a sufletului, conformă cu virtutea, este specifică eticii:
a. utilitariste
b. eudaimoniste
c. hedoniste
d. deontologice

6. Dreptatea procedurală se referă la:
a. repararea nedreptăților și recompensarea celui care a fost prejudiciat
b. repartizarea bunurilor și îndatoririlor, a avantajelor și dezavantajelor
c. distribuirea bunurilor, obligațiilor și avantajelor în funcție de merit
d. respectarea și aplicarea corectă a legilor și înfăptuirea justiției

7. Problematica filosofiei politice vizează:
a. raportul dintre individ şi stat
b. aspectele care ţin de moralitatea actelor/acţiunilor umane
c. sursele prin intermediul cărora omul poate cunoaşte
d. raportul identitate - alteritate

8. Pentru J. St. Mill, moralitatea presupune:
a. acţiunile bune, făcute din datorie
b. acţiunile bune, guvernate de principii universale şi necesare
c. acţiunile bune, conforme cu virtutea
d. acţiunile bune, în sensul în care se dovedesc folositoare

9. Problematica sensului vieţii ***nu*** poate răspunde la întrebarea:
a. Care este locul meu în univers?
b. Viaţa merită să fie trăită?
c. Care este sensul existenţei mele?
d. Care sunt sursele care întemeiază cunoaşterea autentică?

10. O concepţie etatistă privind raportul *individ – stat*, întâlnim în filosofia lui:
a. Aristotel
b. J. J. Rousseau
c. B. Pascal
d. J. St. Mill

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Analizaţi succint, din perspectivă filosofică, problematica *libertății*, având în vedere următoarele repere:
- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica *libertății*; **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre *libertate*; **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care aţi prezentat-o, printr-un exemplu concret de situaţie din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecţii la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care aţi prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii de *libertate* și *lege.* **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

„Destinul creator" al omului îl înţelegem înainte de toate ca o traiectorie spirituală în urmărirea unei statornice ţinte care i se refuză. (...) Destinul creator se vădeşte, prin actele sale, ca o magnific-deficientă împlinire a unei făgăduinţe pe care omul şi-o face în clipa când devine „om", şi care durează atâta timp cât omul rămâne „om". (...) Destinul creator al omului a fost declanşat printr-o mutaţie ontologică ce s-a declarat în el din capul locului. Deficienţa însăşi a acestui destin poartă pecetea supremului preţ, întrucât e mărturia unei finalităţi transcendente. (A „exista întru mister şi pentru revelare" înseamnă calitativ cu totul altceva decât „a exista în lume" pur şi simplu). (Lucian Blaga, *Geneza metaforei şi sensul culturii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:
1. Menţionaţi, pe baza textului dat, două caracteristici ale sensului vieţii. **4 puncte**
2. Evidenţiaţi, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelaţie existentă între termenii *mister* şi *revelare*. **10 puncte**
3. Formulaţi un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Etica aplicată are ca obiect studiul unor probleme morale controversate, al căror caracter moral este unul explicit.
1. Menţionaţi trei teme/probleme de etică aplicată. **6 puncte**
2. Ilustraţi, printr-un exemplu concret, relaţia dintre etica aplicată şi problematica drepturilor omului. **4 puncte**